

Aktuální otázky v oblasti integrované prevence a nejlepších dostupných technik

Ing. Jan Slavík, Ph.D.

Ochrana ovzduší ve státní správě IX
23.10.2014, Hrotovice

Obsah

Aktuální stav legislativy

- Zákon a prováděcí předpis
- Metodické dokumenty a související

Přezkumy integrovaných povolení kvůli závěrům o BAT

- Obecný postup při vyhodnocování
- Časové a procesní vymezení úkonů
- Aplikace hodnot emisí
- Harmonogram přezkumů povolení, BREF a závěrů o BAT
- Výklad závěrů o BAT

Zpráva o plnění podmínek integrovaného povolení

- Struktura a předkládání
- Ekoaudit a možná redukce ohlašovaných údajů

Aktuální stav legislativy

V roce 2013 byl završen proces transpozice směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích (IED) do národní legislativy v oblasti integrované prevence.

Vyhláška č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci

Vyhláška nabyla platnosti 20. 9. 2013 a účinnosti 5. 10. 2013. Nahrazuje stávající vyhlášku č. 554/2002 Sb.

Zákon č. 69/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování (...).

Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení, tj. 19.03.2013.

Zákon č. 64/2014 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím kontrolního řádu.

Zejména zrušení § 36 se správními delikty. Zákon nabyl účinnosti 01.05.2014.

Metodické dokumenty a související

ZÁKLADNÍ ZPRÁVA

Metodický dokument k problematice základní zprávy – publikován ve Věstníku MŽP, dostupný i v informačním systému integrované prevence.

Základní zpráva - pracovní podklad k některým problematickým okruhům
pracovní podklad k některým problematickým okruhům základní zprávy, dostupný v informačním systému integrované prevence.

BAT

Metodický dokument k problematice ekonomického hodnocení dosažení úrovně emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami a odborného posouzení (včetně souvisejícího software) – publikován v informačním systému integrované prevence.

Doplňující materiál **Harmonogram přezkumů integrovaných povolení, BREF a závěrů o BAT** – publikován v informačním systému integrované prevence.

Metodické dokumenty a související

ROČNÍ ZPRÁVA

Metodický dokument ke zprávám o plnění závazných podmínek provozu – ve stádiu finalizace, bude publikován v informačním systému integrované prevence.

OSTATNÍ

Seznam správních aktů nahrazovaných integrovaných integrovaným povolením.

Vazba zákona o ochraně ovzduší a zákona o integrované prevenci – publikován v informačním systému integrované prevence.

Obecný postup při vyhodnocování

Postup provozovatelů a povolujících úřadů při zjištění, **zda je třeba aplikovat § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci**. Vychází se z následujícího:

- uložené emisní limity v integrovaném povolení,
- skutečně dosahované úrovně emisí ze zařízení,
- úrovně emisí spojených s BAT ze závěrů o BAT,
- v případě plánovaných změn v provoz zařízení garantované hodnoty emisních úrovní, které budou dosahovány po této úpravě.

Veškeré hodnoty **musí být porovnatelné**, zejména co do uvedených referenčních podmínek.

U plánovaných změn je důležitý **časový rámec těchto změn**, zejména zda budou tyto hodnoty dosaženy do 4 let od zveřejnění závěrů o BAT pro hlavní činnost hodnoceného zařízení.

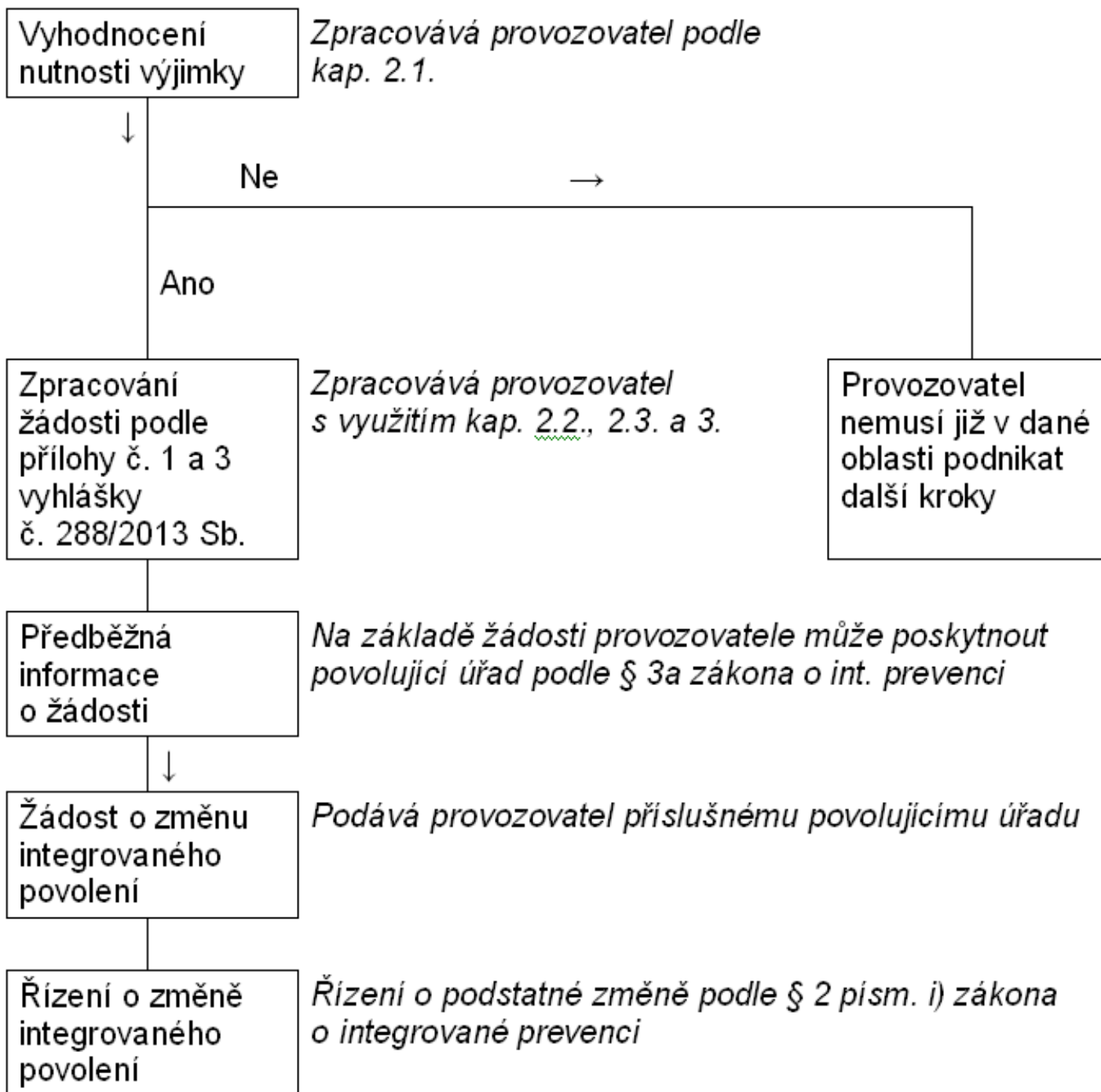
Podrobnosti a srovnávací tabulka je v metodice MŽP (www.mzp.cz/ippc).

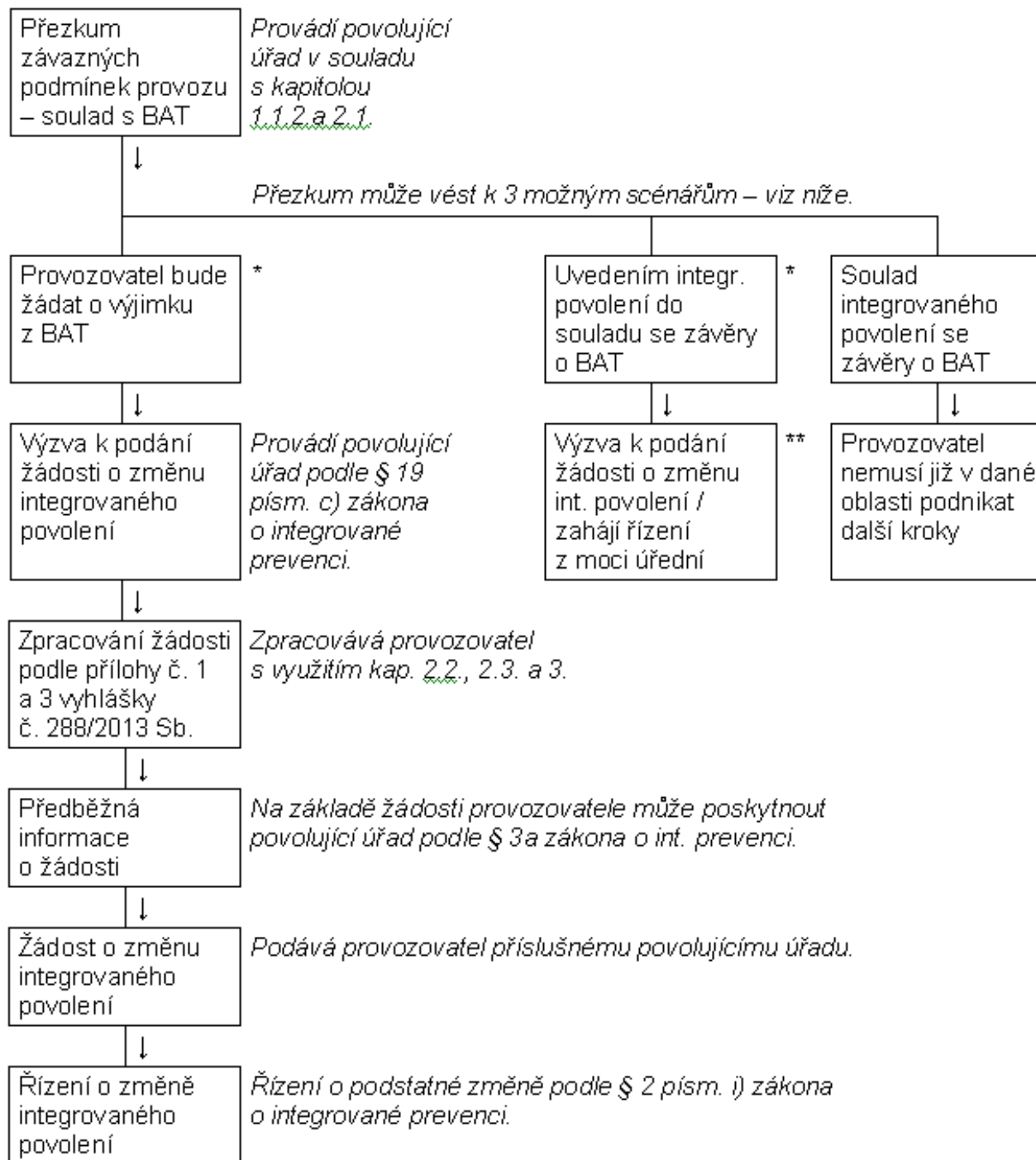

Časové a procesní vymezení úkonů

Postup provozovatelů a povolujících úřadů při přezkumech a podávání žádostí ve vztahu k aplikaci § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci

- Nejzazším termínem, kdy je možné předložit žádost / provést přezkum jsou **4 roky od zveřejnění závěrů o BAT pro hlavní činnost v Úředním věstníku EU.**
- Je třeba **odečíst dobu nutnou k vedení řízení a přezkumu**, aby bylo řízení ukončeno a závazné podmínky platné ještě v rámci 4leté lhůty.
- Může se **jednat o jeden či více přezkumů** (například dle jednotlivých složek životního prostředí, jednotlivých polutantů nebo jejich skupin), nicméně v uvedené lhůtě musí být přezkoumány všechny závazné podmínky provozu.
- Tímto není dotčena přezkumná činnost vedená z jiných důvodů a za jiným účelem.
- U nových nebo nově zahrnutých zařízení je odborné posouzení součástí žádosti. Problematika se netýká dobrovolných integrovaných povolení.

Aplikace hodnot emisí ze závěrů o BAT

§ 18 odst. 3 zákona o integrované prevenci ukládá povolujícímu úřadu zajistit přezkum a návazné stanovení závazných podmínek provozu podle § 14 odst. 4 a 5 zákona o integrované prevenci. **Podmínky musí být i dodržovány ze strany provozovatele.**

- Je navrženo, aby **podmínky provozu z uvedených přezkumů byly ukládány tak, aby byly pro provozovatele závazné po uplynutí 4leté lhůty od zveřejnění závěrů o BAT.**
- Lze **postupovat o odchylně** a odůvodnit odkazem na nutnost plnění standardu životního prostředí.
- Pro velká spalovací zařízení a polutanty, na které se vztahuje **přechodný mechanismus** (např. přechodný národní plán) , jsou tyto podmínky **účinné po ukončení uvedeného mechanismu** (tj. případně později, než jsou 4 roky od publikace závěrů o BAT).

Aplikace hodnot emisí – přechodné mechanismy

Vzájemná vazba mezi přechodnými mechanismy (přechodný národní plán, zdroje s omezenou životností, malé izolované soustavy a centrální zdroje tepla) a problematikou výjimek z aplikace BAT podle směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích (IED) je popsána na stránkách Evropské komise.

- Zařízení, která aplikují časově omezené a zvláštní přechodné mechanismy podle čl. 32 – 35 IED (tj. **přechodný národní plán, zdroje s omezenou životností, malé izolované soustavy a centrální zdroje tepla**) **neaplikují na vymezené polutanty čl. 15 (3) a u těchto zařízení není požadován pro tyto polutanty soulad s požadavky čl. 15 (4).**
- Na národní úrovni se týká § 14 odst. 4 a 5 zákona o integrované prevenci a § 37 – 39 zákona o ochraně ovzduší.
- Postup v případě polutantů, které nejsou přímo uvedeny v přechodném mechanismu, bude dále diskutován a analyzován.

Harmonogram přezkumů povolení, BREF a závěrů o BAT

- **Doplněné k metodickému dokumentu k problematice ekonomického hodnocení dosažení úrovně emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami** (www.mzp.cz/ippc)
- **Po zveřejnění rozhodnutí o závěrech o nejlepších dostupných technikách (tzv. závěry o BAT) v Úředním věstníku EU vzniká povinnost povolovacímu úřadu do 4 let zajistit, aby byly závazné podmínky integrovaného povolení (emisní limity), v souladu se závěry o BAT.**
- Veškeré závěry o BAT jsou ke stažení v informačním systému integrované prevence Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz/ippc) a úplné texty BREF pak na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu (www.ippc.cz).
- Další povinností je **v rámci 4 let provést přezkum všech podmínek dotčených integrovaných povolení.**
- Tento informativní materiál s konkrétními údaji k přezkumům integrovaných povolení a revizí referenčních dokumentů o BAT (BREF) a závěrů o BAT doplňuje uvedenou metodiku.

Harmonogram přezkumů povolení

- V České republice je na základě zveřejněných závěrů o BAT nutno provést **celkem 80 přezkumů** závazných podmínek integrovaných povolení.
- **Většina** z těchto přezkumů musí být provedena **nejpozději do března roku 2016** (41 povolení).
- **Nejvíce revizí** musí být provedeno u zařízení **v Moravskoslezském (17 povolení) a Ústeckém (16 povolení) kraji.**
- **Nejšíře zastoupené kategorie** podle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci / přílohy I IED jsou **3.3. (sklářství), 6.1. a)/b) (papír a celulóza) a 2.2. (železo/ocel).**
- **Relevantnost závěrů o BAT** a dotčených integrovaných povolení **vychází z hlavní činnosti.** Pokud zařízení **spadá do více kategorií** podle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci / přílohy I IED, **je nutné určit jednu z kategorií jako hlavní.**

Harmonogram přezkumů integrovaných povolení

Počty integrovaných povolení k přezkumu podle kategorií a krajů

Kategorie	1.3	2.1	2.2.	3.3.	3.4.	3.1.	4.2. a) / c)	6.1. a) / b)	1.2.
Kraj / revize	03/2016	03/2016	03/2016	03/2016	03/2016	04/2017	12/2017	09/2018	10/2016
Praha	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Středočeský	0	0	2	3	0	1	1	1	2
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Plzeňský	0	0	2	1	0	1	0	0	0
Karlovarský	0	0	0	1	1	0	0	1	0
Ústecký	0	0	0	8	1	1	2	3	1
Liberecký	0	0	0	2	0	0	0	1	0
Královéhradecký	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Pardubický	0	0	0	1	0	1	0	0	3
Vysočina	0	0	1	1	0	0	0	2	0
Jihomoravský	0	0	0	3	0	2	0	1	0
Olomoucký	0	0	0	0	0	2	0	4	0
Zlínský	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Moravskoslezský	3	2	7	1	0	1	0	3	0
Celkem	3	2	12	21	3	10	3	20	6

Harmonogram revizí BREF

- Vychází z pracovního programu pro výměnu informací, který zveřejňuje s frekvencí cca jedenkrát za rok Evropská komise.
- **6. května 2014** byly na výboru přijaty **závěry o BAT pro průmysl papíru a celulózy** (hlavní kategorie činnosti 6.1. (a), (b)), **24. června 2014 pro rafinérie** (hlavní kategorie 1.2.)
- **Zveřejnění** v Úředním věstníku EU lze očekávat, až po zpracování všech jazykových verzí Evropskou komisí, **v druhé polovině roku 2014.**
- **Během následujících dvou let** je naplánováno přijetí **7 nových závěrů o BAT**: zpracování neželezných kovů, intenzivní chov drůbeže a prasat, velkoobjemové organické chemikálie, velká spalovací zařízení, výrobu desek na bázi dřeva a běžné čištění odpadních vod a odpadních plynů
- Řádově bude vyvolána nutnost přezkumů až několika stovek integrovaných povolení.

Harmonogram revizí BREF

BREF (včetně závěrů o BAT)	Hlavní kategorie	Předložení konečného návrhu
Běžné čištění odpadních vod a odpadních plynů	průřezový/horizontální BREF	2014
Zpracování neželezných kovů	2.5.	2014
Výroba desek na bázi dřeva	6.1. c)	2014
Intenzivní chov drůbeže a prasat	6.6. a), b), c)	2015
Velkoobjemové organické chemikálie	4.1.	2015
Velká spalovací zařízení	1.1.	2015
Zpracování odpadů	5.1., 5.2., 5.3.	2016
Spalování odpadů	5.2.	2016
Průmysl potravin, nápojů a mléka	6.4. a), b), c)	2016
Povrchové úpravy používající organická rozpouštědla	6.7.	2016
Chemická konzervace dřeva	6.10.	2016
Zpracování železných kovů	2.3. a), c)	2017
Velkoobjemové anorganické chemikálie - pevné látky ¹⁾	4.2. d), e)	2017

¹⁾ Evropská Komise bude projednávat možné sloučení těchto dvou dokumentů BREF do jednoho.

Výklad závěrů o BAT

- Proveden výklad a analýza rozhodnutí Komise ze dne 28. února 2012, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích pro výrobu železa a oceli
- V případě rozdílných referenčních podmínek stanovených v závěrech o BAT a vyhlášce č. 415/2012 Sb., je nutno pro účely porovnání (např. při přezkumu nebo v rámci žádosti) provést přepoččet na jednotné referenční podmínky.
- Při vlastním stanovování emisního limitu v integrovaném povolení podle § 14 odst. 4 písm. a) zákona o integrované prevenci **by měl povolující úřad stanovit totožné referenční podmínky, jako jsou uvedeny v závěrech o BAT.**

Výklad závěrů o BAT

- Pokud není měření a vyhodnocování podrobněji definováno v závěrech o BAT (např. je uvedeno pouze nespojité měření nebo průběžné měření), **lze aplikovat na základě terminologické podobnosti postupy a definice z národní legislativy a národních a mezinárodních norem.**
- V případě ovzduší lze pak ztotožnit relevantní použité termíny s pojmy jednorázové měření emisí a kontinuální měření emisí, jak jsou uvedeny v § 6 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.
- Dotčený § 14 odst. 3 zákona o integrované prevenci k oblasti měření a vyhodnocování pouze uvádí obecné pravidlo, že **podmínky nesmí být mírnější než podmínky provozu, které by jinak byly stanoveny podle zvláštních právních předpisů.**

Zpráva o plnění podmínek integrovaného povolení

- Vzor zprávy o plnění podmínek integrovaného povolení obsahuje přílohy č. 4 vyhlášky č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci.
- Vyhláška č. 288/2013 Sb. vychází ze zmocnění v § 16a odst. 4 zákona o integrované prevenci.
- Podle § 16a odst. 1 je provozovatel **povinen každoročně předávat úřadu v elektronické podobě zprávu s údaji o plnění podmínek integrovaného povolení** (postup vyhodnocování podmínek je součástí povolení).

Zpráva o plnění podmínek integrovaného povolení

- V případě použití postupu podle § 14 odst. 4 písm. b) zákona o integrované prevenci se předkládá shrnutí výsledků monitorování emisí umožňující srovnání s úrovněmi emisí spojenými s BAT.
- **Využít lze i údaje ohlášené provozovatelem zařízení na základě jiných právních předpisů prostřednictvím ISPOP** nebo prostřednictvím datové schránky ministerstva určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (přístup k údajům v ISPOP pro povolovací úřady je již zajištěn).
- **Zpráva se zveřejňuje** prostřednictvím informačního systému integrované prevence podle § 5a odst. 4 písm. h) zákona o integrované prevenci.

Zpráva o plnění podmínek - Struktura

Část A Identifikace provozovatele zařízení, identifikace zařízení a související údaje

- Relevantní rok
- Identifikace provozovatele, zařízení a zpracovatele
- Předkládá se vždy

Část B Údaje o plnění podmínek integrovaného povolení

- **Podmínky integrovaného povolení a jejich plnění** – standardizovaný řádek pro limit a pro textovou podmínku, struktura pak kopíruje integrované povolení. Lze u dílčí podmínky odkázat na hlášení, provedené prostřednictvím ISPOP.
- Použité podklady, přílohy a seznam zkratk
- Předkládá se vždy

Zpráva o plnění podmínek - Struktura

Část C Podklady k provedení porovnání úrovní emisí zařízení s úrovněmi emisí spojenými s nejlepšími dostupnými technikami

- Porovnání s úrovněmi emisí spojenými s BAT (včetně identifikace závěrů o BAT a identifikace výduchu)
- Použité podklady, přílohy a seznam zkratk
- **Předkládá se pouze v případě, že je v integrovaném povolení stanoven emisním limit postupem podle § 14 odst. 4 písm. b) zákona o integrované prevenci.**

Zpráva o plnění podmínek - Struktura

Označení části IP						
Označení podmínky v IP (emisní limit, limit)	Označení části zařízení (zdroje)	Látka/Skupina látek/Ukazatel	Hodnota uložená v IP	Naměřená/vypočtená hodnota	Plnění podmínky IP	Zdůvodnění
					ANO NE Částečně plněno	
Označení podmínky v IP (ostatní podmínky)	Text podmínky IP					
	Plnění podmínky IP	Zdůvodnění				Odkaz na přílohu
	ANO/NE/Částečně plněno					

Zpráva o plnění podmínek - Předkládání

- Vychází z bodů 1 a 2 přechodných ustanovení novely zákona č. 69/2013Sb.
- **Ustanovení § 13 odst. 4 písm. k) a § 16a, ve znění po nabytí účinnosti dané novely, která se vztahují k povinnosti každoročně podávat zprávu o plnění podmínek integrovaného povolení, se použijí od 7. ledna 2014**
- povinnost podávat zprávu poprvé až za období, ve kterém začala platit příslušná ustanovení zákona o integrované prevenci, ve znění novely č. 69/2013 Sb. (§ 16a a § 13 odst. 4 písm. k)
- **provozovatelé tzv. stávajících zařízení** jsou povinni podávat zprávu o plnění podmínek integrovaného povolení podle vzoru v příloze č. 4 k vyhlášce č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci, poprvé za rok 2014., **tj. v roce 2015.**

Zpráva o plnění podmínek - Předkládání

- **Provozovatelé nových zařízení, nových zařízení, která jsou dobrovolně v režimu integrované prevence a zařízení, která nově vstupují do režimu integrované prevence** mají povinnost podávat zprávu o plnění podmínek integrovaného povolení podle § 16a odst. 1 zákona o integrované prevenci a přílohy č. 4 k vyhlášce č. 288/2013 Sb. poprvé za rok, kdy vstoupilo jejich integrované povolení do právní moci, tj. **v následujícím roce od právní moci povolení.**

Zpráva o plnění podmínek - Ekoaudit

- V prosinci 2013 byl obdržen **podnět k novele vyhlášky č. 288/2013 Sb.** v rámci agendy „Opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v České republice eliminací nadbytečných požadavků environmentální legislativy“ (tzv. ekoaudit).
- Podnět se dožadoval zejména následujícího:
 - omezit ohlašování údajů dostupných v informačním systému integrované prevence
 - napojení na ISPOP
 - omezovat opisování podmínek integrovaného povolení
 - omezit ohlašování v případech, kdy není aktivně dokládáno plnění
- V rámci vypořádání bylo snahou **nenovelizovat vyhlášku č. 288/2013 Sb., ale vyřešit uvedené okruhy metodicky.**

Zpráva o plnění podmínek – Redukce údajů

Část B Údaje o plnění podmínek integrovaného povolení

Při redukci ohlašovaných údajů je nutné dodržet následující pravidla:

- Aktivně dokládané a vyplňované závazné podmínky provozu musí být vždy jednoznačně identifikovány a **musí být zachována struktura, odpovídající integrovanému povolení.**
- **Vynechané části musí být jednoznačně identifikovány předepsaným způsobem.**
- Na závěr zprávy by měl provozovatel uvést skutečnost, že zpráva neobsahuje všechny závazné podmínky provozu z integrovaného povolení.
- Zpráva musí obsahovat prohlášení, že neuvedené podmínky byly v daném roce plněny.

Zpráva o plnění podmínek – Redukce údajů

Označení části IP

2. Opatření k vyloučení rizik možného znečišťování životního prostředí a ohrožování zdraví člověka pocházejících ze zařízení po ukončení jeho činnosti, pokud k takovému riziku či ohrožení zdraví člověka může dojít

**Označení
podmínky
v IP (ostatní
podmínky)**

Text podmínky IP

(...)

2.1. – 2.4.

**Plnění
podmínky
IP**

Zdůvodnění

Odkaz na přílohu

-

-

-

Zpráva o plnění podmínek – ISPOP

- Ustanovené § 16a odst. 1 předpokládá využití údajů o plnění požadavků podle jiných právních předpisů ohlašovaných prostřednictvím ISPOP.
- Využitelnost těchto údajů byla ověřována pomocí studie z roku 2011, která byla zpracovávána v rámci novelizace zákona o integrované prevenci.
- Došlo k zpřístupnění ohlašovacích údajů v ISPOP pro pracovníky povolujících úřadů.
- **Plánuje se aktualizace studie a podrobnější popis vhodného postupu při odkazování na již provedené hlášení na základě praktických zkušeností.**

Zpráva o plnění podmínek – ISPOP

Některé problémy při využití ISPOP

- Obtížná přístupnost ISPOP pro jednotlivé úředníky povolujících úřadů.
- Nejednotné značení zdrojů a výdechů v integrovaných povoleních a hlášeních v ISPOP.
- Náročná identifikace hlášení ve vztahu k zařízení v režimu integrované prevence.
- Nedostupnost protokolu z měření k ověření údajů z ISPOP.

Zpráva o plnění podmínek – Další kroky

- První návrh materiálu byl připomínkován a diskutován pracovní skupinou „Kraje a integrovaná prevence“.
- Začátkem září byl materiál předložen širší pracovní skupině k integrované prevenci, kde jsou zastoupeni provozovatelé a další zapojené rezorty.
- Finalizace metodického dokumentu se předpokládá říjen 2014.
- Dokument bude zveřejněn prostřednictvím informačního systému integrované prevence (www.mzp.cz/ippc)
- Problematika ISPOP bude dále řešena.

Děkuji za pozornost

Kontaktní údaje:

Ing. Jan Slavík, Ph.D.

tel. +420 267 122 808, +420 724 030 693

jan.slavik@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
oddělení integrované prevence a IRZ

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.cz/ippc

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

